

Az EU joga és politikái (jog 5/B)

A belső piac joga

Munkavállalók szabad áramlása

Letelepedés szabadsága

Témakör, irodalom

- ▶ A belső piac joga (Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Wolters Kluwer, Budapest, 2019. ISBN 978 963 295 890 3 (223-292. o.)

I. Munkavállalók szabad áramlása

II. Letelepedés szabadsága

I. Munkavállalók szabad áramlása

EUMSZ 45. cikk

- (1) Az Unión belül biztosítani kell a munkavállalók szabad mozgását.
- (2) A munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében.

(3) A közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok alapján indokolt korlátozásokra is figyelemmel, a munkavállalók szabad mozgása jogot biztosít a munkavállalónak arra, hogy:

a) tényleges állásajánlatokra jelentkezzen;

b) e célból a tagállamok területén szabadon mozogjon;

c) munkavállalás céljából valamely tagállamban tartózkodjon az adott tagállam állampolgárainak foglalkoztatására vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően;

d) egy tagállamban történő alkalmazását követően a Bizottság által rendeletekben meghatározott feltételek mellett az adott tagállam területén maradjon.

-
- **1. szakasz:** álláskeresés
 - **2. szakasz:** munkavégzés
 - **3. szakasz:** a munkavégzés befejezését követően

EUMSZ 45. cikk

(4) E cikk rendelkezései nem vonatkoznak a közszolgálatban történő foglalkoztatásra.

Tárgyi hatály

- munkavállaló fogalma

- „Lawrie-Blum”-ügy (66/85)

- ✓ a munkavállalók fogalmát objektív kritériumok alapján, tágan kell értelmezni
 - meghatározott időtartam alatt
 - más részére, annak irányítása szerint
 - szolgáltatásokat teljesít
 - ellenszolgáltatásként bért kap

-
- gazdasági jellegű tevékenységek
 - munkavállaló fogalmának tág értelmezése:
 - ✓ részmunkaidő
 - ✓ szezonális munka
 - „Trojani”-ügy (C-456/02)
 - munka valós és tényleges jellegű

Személyi hatály

➤ munkavállaló

➤ munkáltató

✓ „Clean Car”-ügy

Kimentési lehetőségek az EUMSZ 45. cikk (3) bek. alapján

- közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok
- diszkrimináció és egyéb korlátozások

Kivétel az EUMSZ 45. cikk (4) bek. alapján

- ✓ közszolgálatban történő foglalkoztatás
- ✓ foglalkoztatási jogviszony jogi természete

Jogesetmegoldás

1. lex specialis
2. munkavállaló
3. határon átnyúló tényállás
4. tagállami intézkedés
5. intézkedés jellege

- ✓ diszkrimináció
- ✓ egyéb korlátozás

Kimentés

1. Diszkrimináció, vagy egyéb korlátozás

✓ írott (45. cikk (3) bek.) és íratlan kimentési okok

2. Arányossági vizsgálat

✓ alkalmas

✓ szükséges

✓ arányos

II. Letelepedés szabadsága

EUMSZ

49. cikk

Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a valamely tagállam állampolgárainak egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás. Ezt a rendelkezést azokra a korlátozásokra is alkalmazni kell, amelyek képviseletnek, fióktelepnek vagy leányvállalatnak egy tagállam valamely tagállamban letelepedett állampolgára által történő alapítására vonatkoznak.

A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen az 54. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáira előírt feltételek szerint, figyelemmel a tőkére vonatkozó fejezet rendelkezéseire is.

EUMSZ 51. cikk

Valamely tagállamban a közhatalom gyakorlásához tartósan vagy időlegesen kapcsolódó tevékenységekre e fejezet rendelkezései az adott tagállam vonatkozásában nem alkalmazhatók.

52. cikk

(1) E fejezet rendelkezései és az azok alapján hozott intézkedések nem érintik azoknak a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az alkalmazhatóságát, amelyek közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból különleges elbánást írnak elő a külföldi állampolgárokra nézve.

54. cikk

Valamely tagállam jogszabályai alapján létrehozott olyan társaság, amelynek létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye az Unió területén van, e fejezet alkalmazása szempontjából ugyanolyan elbánásban részesül, mint azok a természetes személyek, akik a tagállamok állampolgárai.

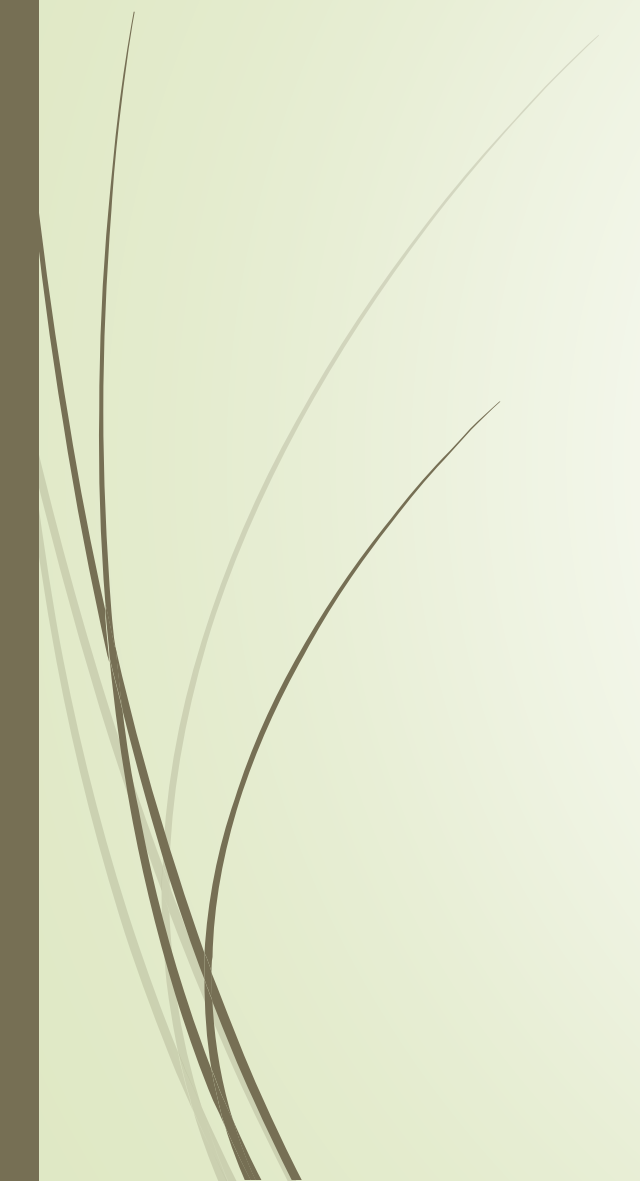
"Társaság" a polgári vagy kereskedelmi jog alapján létrejött társaság, beleértve a szövetkezeteket és a közjog vagy a magánjog hatálya alá tartozó más jogi személyeket, kivéve a nonprofit szervezeteket.

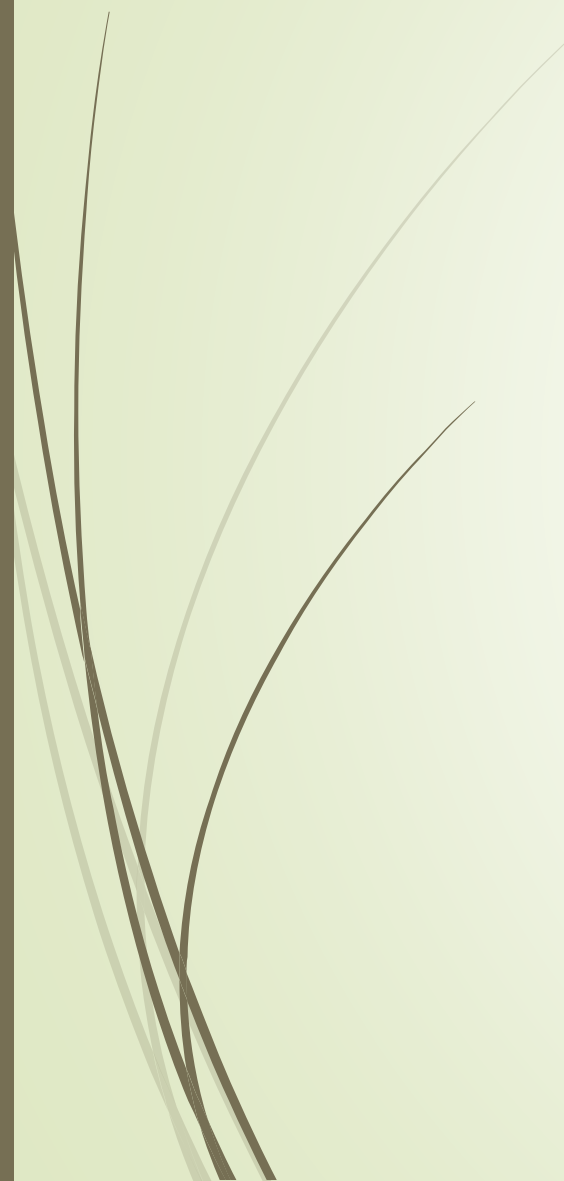

Tárgyi hatály

► Letelepítés fogalma: „Gebhard“-ügy

- ✓ „A letelepítés fogalma a Szerződés értelmében tehát széles jelentéssel bír, amely átfogja annak lehetőségét is, hogy egy közösségi állampolgár állandó és folyamatos jelleggel részt vegyen a saját tagállamától eltérő másik tagállam gazdasági életében, és ezáltal haszonra tegyen szert, elősegítve így az önálló vállalkozói tevékenységek területén a Közösségen belüli gazdasági és társadalmi összefonódást.”

-
-
- ✓ „A Bíróság ítélkezési gyakorlatából azonban az következik, hogy azoknak a nemzeti rendelkezéseknek, amelyek a Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlását akadályozhatják, vagy kevésbé vonzóvá tehetik, **négy feltétel**nek kell megfelelniük: alkalmazásuk hátrányos megkülönböztetéstől mentes, a közérdeken alapuló kényszerítő indok által igazoltak, alkalmasak az általuk elérni kívánt célok megvalósításának biztosítására, és nem lépnek túl az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéken...”

-
-
- állandó és folyamatos jelleggel részvétel egy másik tagállam gazdasági életében
 - gazdasági jellegű tevékenység, haszonszerzésre irányul
 - ✓ **DE:** nincs jelentősége, hogy ténylegesen hasznot érnek-e el
 - ✓ Kivételek: tisztán karitatív jellegű tevékenységek

➤ Elsődleges és másodlagos letelepedés

- ✓ **elsődleges:** 49. cikk (1) bek. 1. mondat
- ✓ **másodlagos:** 49. cikk (1) bek. 2. mondat

▸ diszkrimináció

✓ közvetlen

✓ közvetett

▸ egyéb korlátozások

Személyi hatály

► természetes és jogi személyek

- ✓ nemzeti jog alapján
- ✓ Európa-jog alapján: SPE, SE

Kivételek az 51. cikk alapján

- közhatalommal összefüggő tevékenységek
- csak bizonyos tevékenysége és nem teljes foglalkozások
- szűken kell értelmezni

Kimentés az 52. cikk alapján

✓ közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok

➡ diszkrimináció és egyéb korlátozások